

Guia

Docent¹

“Treball Fi de Grau”

Grau en Educació Social.

¹ Aquest document es complementa amb la Normativa de TFG, i el document d'Acords de procediment pels tribunals de defensa del TFG.

I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Assignatura:	Treball Fi de Grau
Denominació de l'assignatura:	Treball Fi de Grau
Nombre de crèdits ECTS:	8
Unitat temporal:	Anual
Caràcter	Obligatori
Requisits previs	Haver superat totes les assignatures bàsiques i obligatòries.
Professorat	<p>Professorat al càrrec del TFG dels Departaments de:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Didàctica i Organització Escolar.○ Educació Comparada i Història de l'Educació.○ Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació.○ Teoria de l'Educació. <p>Cada professora i cada professor indicaran el seu horari d'atenció a estudiants.</p> <p>La responsabilitat docent d'aquesta assignatura recau en la Comissió de Treball Fi de Grau.</p>

II.- INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

El Treball Fi de Grau (d'ara endavant TFG) representa la culminació del procés d'aprenentatge de l'alumnat al llarg dels estudis de Grau. S'haurà d'elaborar obligatòriament en quart curs, anualment i de forma individual. Permetrà comprovar amb caràcter global fins a quin punt s'han adquirit les destreses i competències que el capaciten per l'exercici de la professió. És un treball autònom i individual que cada estudiant ha de fer sota la supervisió d'un tutor o una tutora de la Facultat.

El TFG és un treball de recerca en el que la estudiant o l'estudiant analitza/ revisa/ reflexiona sobre la realitat socioeducativa, i que permet valorar l'adquisició de les competències del Grau d'Educació Social.

III.- COMPETÈNCIES

La tipologia diversa dels treballs proposats i la heterogeneïtat dels àmbits professionals de l'Educació Social implica abastir de forma diferencial les competències plantejades, adquirint major rellevància algunes d'elles en funció del treball de fi de carrera realitzat.

Les competències vinculades al títol de Grau en Educació Social en la Universitat de València són les següents:

COMPETÈNCIES GENERALS I ESPECÍFIQUES QUE ELS ESTUDIANTS HAN D'AQUIRIR DURANT ELS SEUS ESTUDIS I QUE SÓN EXIGIBLES PER ATORGAR EL TÍTOL	
COMPETÈNCIES BÀSIQUES	
Competència número CB1:	Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i que es sol trobar a un nivell que, tot i que es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
Competència número CB 2:	Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i tinguen les competències que solen demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dintre la seua àrea d'estudi.
Competència número CB3:	Que els estudiants tinguen la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dintre la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
Competència número CB4:	Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
Competència número CB5:	Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.
COMPETÈNCIES GENERALS	
Competència número CG1:	Capacitat d'anàlisi i síntesi
Competència número CG2:	Capacitat d'organització i planificació
Competència número CG3:	Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València
Competència número CG4:	Capacitat de comunicació en una llengua estrangera
Competència número CG5:	Capacitat d'utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i context professional
Competència número CG6:	Capacitat de gestió d'informació
Competència número CG7:	Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions
Competència número CG8:	Capacitat crítica i autocrítica

Competència número CG9:	Capacitat de treballar en equipis multidisciplinars i interdisciplinars
Competència número CG10:	Capacitat per a integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en diferents contextos
Competència número CG11:	Reconeixement i respecte a la diversitat i foment de la interculturalitat
Competència número CG12:	Capacitat per desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal
Competència número CG13:	Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat entre homes i dones i la sostenibilitat
Competència número CG14:	Capacitat d'aprenentatge autònom al llarg de la vida
Competència número CG15:	Capacitat d'adaptació a situacions noves
Competència número CG16:	Desenvolupament de la innovació i la creativitat en la pràctica professional
Competència número CG17:	Iniciativa i esperit emprenedor
Competència número CG18:	Compromís amb la identitat, desenvolupament i ètica professional
Competència número CG19:	Capacitat per a realitzar recerca educativa en diferents contextos
Competència número CG20:	Capacitat per reconèixer i valorar els processos afectius
Competència número CG21:	Gestió de la qualitat
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
Competència número CE1:	Comprendre els referents teòrics que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació.
Competència número CE2:	Conèixer i comprendre els Sistemes Educatius i formatius actuals en el context internacional
Competència número CE3:	Conèixer i interpretar els processos històrics dels sistemes, institucions i organitzacions d'educació i formació
Competència número CE4:	Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes socioeducatives
Competència número CE5:	Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament aprenentatge i la seua incidència en la formació i desenvolupament integral de les persones i comunitats
Competència número CE6:	Conèixer els principis i fonaments de l'atenció a la diversitat
Competència número CE7:	Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives
Competència número CE8:	Ésser capaç d'identificar el grau de desenvolupament d'un subjecte en totes les seues dimensions
Competència número CE9:	Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives
Competència número CE10:	Elaborar instruments per a la recollida i anàlisi d'informació educativa
Competència número CE11:	Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius en diferents contextos

Competència número CE12:	Aplicar i coordinar programes i metodologies educatives de desenvolupament personal, social i professional
Competència número CE13:	Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raons de gènere, classe, ètnia, edat, discapacitat i/o religió.
Competència número CE14:	Dissenyar i desenvolupar processos de participació social i desenvolupament comunitari
Competència número CE15:	Intervenir en projectes i serveis socioeducatius i comunitaris
Competència número CE16:	Dirigir i coordinar plans, programes i projectes socioeducatius.
Competència número CE17:	Elaborar i gestionar mitjans i recursos per a la intervenció socioeducativa
Competència número CE18:	Promoure processos de dinamització cultural i social
Competència número CE19:	Mediar en situacions de risc i conflicte
Competència número CE20:	Formar agents i docents d'intervenció socioeducativa i comunitària.
Competència número CE21:	Exercir la docència en diferents contextos socioeducatius
Competència número CE22:	Facilitar i gestionar la cooperació en els processos educatius i professionals
Competència número CE23:	Assessorar en la elaboració i aplicació de plans, programes i projectes i mitjans didàctics i activitats socioeducatives.
Competència número CE24:	Assessorar i acompanyar individus i grups en processos de desenvolupament socioeducatiu
Competència número CE25:	Gestionar i coordinar entitats, equipaments i grups, d'acord amb els diferents contextos i necessitats
Competència número CE26:	Identificar i emetre judicis raonats sobre problemes socioeducatius per a millorar la pràctica professional en contextos formals
Competència número CE27:	Dissenyar i implementar processos d'avaluació de programes i estratègies d'intervenció socioeducativa en diversos contextos
Competència número CE28:	Supervisar i avaluar plans, programes, projectes i centres.
Competència número CE29:	Elaborar i interpretar informes tècnics, de recerca i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius

IV.- CONTINGUTS.

En el TFG l'estudiant haurà de mostrar de forma integrada els continguts formatius i les competències adquirides associades al títol de Grau en Educació Social. *La perspectiva des de l'Educació Social, o l'anàlisi del rol de l'Educació Social a l'àmbit estudiat* deurà, per tant, estar integrada al treball realitzat.

Es pot realitzar amb diferents perspectives/modalitats:

1. **Revisió de la literatura** sobre un tema amb l'objectiu de determinar "l'estat de la qüestió". Aquesta revisió pot adreçar-se a identificar l'evidència empírica disponible al voltant d'aquesta qüestió per fonamentar la pràctica professional. Així, la revisió realitzada és un mitjà perquè l'estudiant avanci en l'adquisició de les competències que li permetran fonamentar les seues intervencions en el coneixement científic i la evidència empírica disponible.
2. **Investigació relacionada amb la Educació Social**, des d'alguns dels diferents models o enfocaments disponibles.
3. **Projecte d'Intervenció socioeducativa**. Aquest tipus de treball consisteix en la planificació d'una intervenció en l'àmbit socioeducatiu on es posen en relació aspectes de les diferents àrees de coneixement en el marc d'un projecte professional concret. Una de les finalitats principals d'aquest tipus de treball seria establir una connexió entre allò acadèmic i allò professional.
4. **Síntesi valorativa**. Elaborar una síntesi valorativa dels estudis cursats mostrant la forma en què s'han adquirit les competències que són objecte dels estudis realitzats i els coneixements, habilitats i actituds que les fonamenten. A més, en el treball s'hauria d'incloure una anàlisi i reflexió sobre l'exercici professional i la forma en que aquestes competències permetran desenvolupar-lo, els àmbits en els que es pot exercir, les actuacions que caldria preveure per a la seua formació contínua, les estratègies de garantia i qualitat dels serveis o treballs que realitzarà i els aspectes rellevants de la ètica o deontologia professional d'aquest exercici

S'admetran altres modalitats de treballs, sempre que hagen estat aprovades per la Comissió de Treball Fi de Grau.

V. VOLUM DE TREBALL

La distribució del volum del treball total de les estudiants i els estudiants, considerant totes les activitats vinculades al TFG, es concreten en el quadre següent.

Activitats formatives	Metodologia	Crèdits ECTS	Hores
Sessions de treball conjuntes. Tallers i seminaris	Exposició, debat i coordinació. Construcció del coneixement.	0,4	10
Treball autònom	Apropiació i ús del coneixement emancipatori amb lucidesa i creativitat	7,0	175
Tutories presencials i virtuals	Atenció individualitzada	0,5	12,5
Defensa pública	Exposició pública	0,1	2,5
Total		8	200

VI. METODOLOGIA DOCENT.

El TFG comporta la realització per part de les estudiants i els estudiants d'un treball en el que s'apliquen, s'integren i desenvolupen els coneixements, les capacitats, les competències i les habilitats requerides en el Grau d'Educació Social.

Per tant, és una matèria centrada en el *treball autònom* de les estudiants i els estudiants.

La *metodologia docent* utilitzada per acompanyar i guiar aquest treball, es centra en tres estratègies:

- Sessions de treball conjuntes.

Sessions de presentació, organització i seguiment, que involucren al grup total d'estudiants, a la Comissió TFG i en general, al grup de professores i professors tutors.

- Tallers i seminaris

La Facultat organitzarà tallers per modalitats, tot facilitant l'inici del treball autònom de l'estudiant.

Cada professora o professor o grup de professors tutors podrà organitzar tallers i seminaris al llarg del curs per facilitar el desenvolupament dels TFG i potenciar les sinèrgies de col·laboració i aprenentatge compartit entre els estudiants i les estudiants.

- Tutories.

Les tutories individuals i grupals seran l'estratègia fonamental d'acompanyament. En el cas d'estudiants vinculades o vinculats als programes de mobilitat la tutora o tutor acadèmic establirà, a més, un sistema de tutorització virtual i a distància.

El seguiment del treball escrit es concreta, entre altres elements, en la revisió progressiva dels esborranys i escrits elaborats pel estudiant. Per això cada tutor o tutora establirà un calendari concret d'entregues, comproment-se per la seua banda a fer una revisió en un temps raonable. El no compliment d'aquest calendari pot suposar la no autorització de la defensa, donat que s'ha impossibilitat un adequat seguiment del treball.

Els Tutors i Tutores acadèmiques del TFG seran professors i professores de la Facultat de Filosofia i Ciències de la Educació amb implicació en el Grau d'Educació Social.

La Comissió del TFG pot autoritzar que un treball siga supervisat per més d'un tutor. En aquest cas, almenys un d'ells ha de ser professor o professora d'una àrea de coneixement vinculada al TFG. La estudiant o l'estudiant que desitge aquesta doble tutela haurà de presentar una sol·licitud fonamentada a la Comissió de TFG, que resoldrà en aquest sentit.

Quan el TFG ho requerisca, es podrà nomenar un tutor o tutora externa, que col·laborarà amb l'acadèmica en la seua definició i seguiment.

Són funcions del tutor o tutora explicar les característiques del treball, recolzar i orientar l'estudiant o la estudiant en la seua realització, segons la Guia Docent.

Així mateix, el tutor o tutora haurà d'emetre un informe en el que autoritzarà la seua defensa i expressarà el grau d'adquisició de competències per part de l'estudiant, així com qualsevol incidència o dada rellevant durant la realització del mateix. Aquest informe haurà d'adreçar-lo, de forma directa i independent, a la Comissió de TFG.

En el cas que l'estudiant considere que el seu TFG té la qualitat suficient per ser defensat, i el tutor no ho considere així (i, per tant, no emeta l'informe preceptiu autoritzant la defensa), l'estudiant podrà presentar a la Comissió del TFG una sol·licitud fonamentada. La Comissió decidirà sobre l'autorització o no de la defensa, un cop escoltats els arguments d'ambdues parts.

Finalment, el tutor o tutora haurà de formar part dels tribunals de TFG per a valorar treballs desenvolupats per estudiants que no ha tutelat.

VII. EL TREBALL ESCRIT.

L'element central del TFG és l'elaboració i defensa de l'informe, i sobre això es centrarà l'avaluació. Així mateix, es valorarà la evolució del treball desenvolupat per la estudiant o l'estudiant en el procés de construcció del TFG.

És recomanable que el TFG tinga entre 40 i 80 pàgines², escrites amb lletra de 12 punts, amb interliniat 1.5 i marges de 3 cm. També és recomanable, per un criteri de sostenibilitat, que el treball siga imprès en les dues cares del paper, i evitar els plàstics.

El TFG haurà de tenir l'estructura següent:

- Portada
- Resum. 200 paraules. En castellà, valencià i anglès
- Paraules clau, preferentment tretes dels tesaurs (recomanant el Tesaure Europeu d'Educació).

² Sense contar el anexos

- Modalitat i àmbit.
- Índex paginat.
- Cos del treball.
- Referències.
- Annexos, si s'escau.

El cos del treball haurà d'incloure els següents elements (tot i que no necessàriament en aquest ordre, ni amb aquesta denominació)

- Introducció i/o Justificació i/o Motivació del treball. Indicació de les competències del grau que l'estudiant considera que ha pogut desenvolupar amb la realització del treball fi de grau (aproximadament entre huit i deu).
- Objectius i/o Finalitat i/o Preguntes i/o Hipòtesis
- Fonamentació teòrica
- Metodologia i/o Anàlisi
- Resultats i/o Troballes
- Conclusions (plantejant també les limitacions i la prospectiva o perspectives de futur).

VIII. SISTEMES D'AVUACIÓ

Tots els TFG presentats seran sotmesos a una revisió per part del sistema anti plagi de la Universitat de València, fent palesa la prioritat de l'ús correcte del sistema de citació per a que l'informe siga considerat adequat.

L'informe escrit és l'element central del TFG. La valoració d'aquest informe exigeix com a primer requisit un nivell adequat de correcció en la redacció, coherent amb l'últim curs d'un Grau universitari.

L'avaluació es realitzarà després de l'exposició i defensa pública del treball.

La defensa es portarà a terme en sessió pública davant d'un tribunal. Els tribunals estaran composts per tres professors o professores, tutors de TFG. Sempre que siga possible, seran de tres departaments diferents de entre els quatre implicats, i un

dels membres del tribunal serà del mateix departament que el tutor/a del treball. En cap cas, el tutor/a podrà formar part del tribunal dels treballs que dirigeix. Excepcionalment, es podran integrar com a membres del tribunal professors dels departaments implicats en la titulació que no siguen tutors de TFG en eixe curs acadèmic.

La presentació oral del treball tindrà un temps màxim de 15 minuts, més 15 minuts per a debat amb el tribunal.

L'avaluació dels TFG serà realitzada pels tribunals en sessió privada prenent en consideració la qualificació numèrica de 0 a 10 que cada component haja concedit a la qualitat del treball, la claredat expositiva, oral i escrita, i la resposta raonada del o de la estudiant a les preguntes o observacions que se li facen, tot tenint en compte la valoració del tutor que ja estat entregada.

El tribunal pot, a més, proposar una menció de “Matrícula d'Honor”, quan considere que el treball ho meresca, mitjançant un informe escrit que justifique aquesta menció, avalat pels tres components del tribunal i adreçat a la Comissió del Treball de Fi de Grau. L'assignació de matrícules d'honor la farà la Comissió de TFG.

Quan hi haja una diferència superior al tres punts entre la valoració del o de la tutora, i la del tribunal, i en tot cas quan la discrepància supose la qualificació del TFG com a suspès, el/la tutor/a serà convocat pel tribunal per a justificar la seua valoració, amb l'objectiu d'unificar criteris i, si és possible, arribar a un acord respecte a la qualificació.

En tot cas, el tribunal deurà emetre un informe quan el TFG siga suspès, adreçat a l'estudiant i al tutor o tutora, per a facilitar la correcció i millora del mateix.

Per a la correcta valoració del Treball Fi de Grau, d'acord amb les competències que l'alumnat ha d'aconseguir en aquesta assignatura, s'ofereixen tot seguit els criteris que seran considerats per la comissió avaluadora, *analitzant-los i prioritzant-los en funció de la tipologia i les característiques de treball:*

Pel que fa a la qualitat del treball desenvolupat:

- a. L'actualització i exhaustivitat de la revisió teòrica i bibliogràfica.
- b. L'adequació del disseny i procés d'investigació/desenvolupament per a l'objectiu final al que s'adreça el TFG
- c. L'adequació de la recollida d'informació i originalitat en l'anàlisi i interpretació de la mateixa.
- d. La integració en la síntesi dels resultats en relació a la teoria existent i les investigacions anterior i/o d'altres autores i autors consultats.
- e. Reflexions i/o propostes sobre prospectiva i/o continuïtat del tema desenvolupat.

Pel que fa al treball escrit del TFG, com a element de comunicació:

- a. L'adequació formal de l'informe (estructura i presentació, per la qual cosa ha de contenir un índex correctament paginat)
- b. La expressió escrita, de forma que siga comprensible per qui llegeix.
- c. L'adequació, claredat i valor comunicatiu del treball realitzat (taules, quadres, gràfics, arguments utilitzats...)
- d. La pulcritud tipogràfica i ortogràfica.
- e. L'adequació a les *Normas Básicas para la elaboración de trabajos universitarios*³.
- f. L'associació de les cites en text respecte de les referències bibliogràfiques incloses en el treball escrit.

Pel que fa a la presentació oral:

- g. Qualitat de l'exposició: estructuració, fluïdesa, expressió oral.
- h. Utilització d'elements multimèdia de recolzament a la presentació (si s'escau)
- i. Precisió en les respostes a les preguntes de la Comissió Avaluadora.

En l'avaluació del TFG intervindran el tutor o tutora, el tutor o tutora externa, si hi hagués, i el tribunal, que assigna la qualificació final, integrant la valoració de la tutora o el tutor. El valor de les qualificacions en la puntuació final és el següent:

³ Orellana, N. (2014). *Normas Básicas para la elaboración de trabajos universitarios*. Disponible en el Aula Virtual del TFG.

Avaluació del tutor o tutora acadèmica:	Qualitat i adequació del procés i del treball escrit	20 %
	Qualitat de la presentació oral	5 %
Avaluació de la tutora o el tutor extern ⁴ :	Qualitat i adequació del procés i del treball escrit	Requisit
Avaluació del Tribunal:	Qualitat i adequació del treball desenvolupat i treball escrit	50 %
	Qualitat de la presentació oral ⁵	25 %

Cada component del tribunal ha de donar la seua valoració a cada epígraf, emplenant la graella abans de la sessió de presentació. La mitjana d'aquestes notes serà la qualificació obtinguda pel tribunal, que suposarà el 75% de la qualificació final. L'altre 25% serà la valoració del tutor o tutora. El 20% correspon a la valoració del procés i de treball escrit, i el mateix tribunal ho incorporarà a la nota. El 5 % restant és per a la valoració de la presentació oral.

⁴ En el cas que no hi hagués tutela externa, el seu pes en l'avaluació passa al tutor o tutora acadèmica.

⁵ En el cas que el tutor/a no puga estar present a la defensa, el seu 5% de valoració passa al tribunal.

ESCALA D' AVALUACIÓ DEL TFG

La comissió avaluadora pot utilitzar aquesta graella durant la realització del TFG amb la finalitat d'atendre tots els aspectes formals i de qualitat valorats en un TFG. **Cal analitzar-los i prioritzar-los en funció de la tipologia i les característiques de treball:**

Criteris d'avaluació	Valoració			
	De menor (1) a major (4)			
	1	2	3	4
Treball escrit A: Qualitat del treball desenvolupat				
Actualització i exhaustivitat de la revisió teòrica.				
Adequació del disseny i procés de recerca desenvolupat per a l'objectiu final al que s'adreça el TFG				
Adequació de les anàlisis de les dades				
Adequació de la recollida d'informació i originalitat en l'anàlisi i interpretació de la mateixa.				
Integració en la síntesi dels resultats en relació a la teoria existent i les investigacions anteriors i/o d'altres autors o autores consultades				
Reflexions i/o propostes sobre perspectiva i/o continuïtat del tema.				
Treball escrit B: L'informe escrit del TFG, com a element de comunicació.				
Adequació formal de l'informe (estructura i presentació)				
Expressió escrita, de forma que siga comprensible per qui llegeix				
L'adequació, claredat i valor comunicatiu de les taules, quadres, gràfics, arguments utilitzats...				
Pulcritud tipogràfica i ortogràfica				
Adequació de la forma de citació				
Associació de les cites en text respecte de la bibliografia (o referències) inclosa en l'informe				
Extensió adequada				
VALORACIÓ GLOBAL DEL TREBALL ESCRIT (sobre 50 punt)	/50			
Presentació oral de l'informe del TFG.				
Qualitat de l'exposició: estructuració, fluïdesa, expressió oral				
Utilització d'elements multimèdia				
Precisió en les respostes a les preguntes de la Comissió Avaluadora				
VALORACIÓ GLOBAL DE LA PRESENTACIÓ ORAL DE L'ESTUDIANT	/25			
VALORACIÓ DEL TUTOR SOBRE EL TREBALL ESCRIT (sobre 20 punts)	/20			
VALORACIÓ DEL TUTOR/A DE LA PRESENTACIÓ ORAL ⁶ (sobre 5 punts)	/5			
TOTAL (sobre 100 punts)	/100			

⁶ si no està el tutor/a a la defensa, aquestos 5 punts passen al tribunal.